

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzeti nedelje in
praznikov).
ZA \$6. — NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

o. 260. — Štev. 260.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 8, 1939 — SREDA, 8. NOVEMBRA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

SVARILLO MOSKVI GLEDE BALKANA

Italijanski tisk napada na stališče sovjet. Rusije

KIM, Italija, 8. novembra. — V listu "Giornale Italia" je urednik Virginio Gayda ostro napadel izglas kominterna (komunistične internacionale). Tudi drugi listi so pisali zelo ostro proti Rusiji in ravno tako tudi razni govorniki po radio.

S tem je končana previdna doba italijanske politike glede Rusije, odkar je bila sklenjena nenapadna pogodba med Nemčijo in Rusijo. Sedaj je bilo javno priznано, da pomeni ruski pritisk na Balan za Italijo nevarnost in je bila vsled tega Rusija posvarjena, da drži roke proč od Balkana.

TALIJANI SO ČAKALI NA PRILOŽNOST

Italijani pa so najbrže nekaj časa čakali na to priložnost. Pred enim mesecem so nekateri goreči fašistični listi otro napadali komunizem ter so postavili razliko med komunizem in Rusijo. Gayda pa se ne dela te razlike in ker oklic kominterna istota napada tudi Nemčijo, tedaj je sedaj mogoče pisati tudi proti Rusiji, ne da bi se mogla Nemčija čutilo užaljeno. V resnici Gayda v svojem članku trdi, da med Berlinom in Moskvo ni določenega sporazuma.

RUSIJA NE DELUJE ZA MIR

Gayda pravi, da Rusija na Balkanu ne deluje za mir. "Samo Mussolinijeva Italija, ne pa sovjetska Rusija, je prevzela to poslanstvo," pravi Gayda.

"Vsakdo v Evropi je že priznal to dejstvo. Jasna politika Italije je ohraniti mir na Balkanu, ki ga pa grožnja nevarnosti novega in naraščajočega sovjetskega pritiska."

"Ruska obdolžitev, da stoji Italija ob strani in čaka na razdelitev plena, ni na mestu, kajti Rusija sama se je vrgla nad Poljsko po nemški zmagi."

ITALIJA BO TEŽKO OSTALA NEVTRALNA

V Italiji polagoma izginjajo upanje, da bi mogla do konca ostati nevtralna. Ako bi bile balkanske države zapletene v vojno — in Italijani so prepričani, da bo do tega prišlo prej ali slej — tedaj Italija ne bo mogla ostati nevtralna, pa če bi tudi hotela. In Italija bo pripravljena, kadar pride ta čas.

Bolgarska

bo v balkanskem bloku

Beograd, Jugoslavija, 8. nov. — Jugoslovanski poslanik v Angori Šumenković, ki se je sinoči vrnil v Beograd, je prinesel s seboj angleško-turški načrt za nevtralni balkanski blok, v katerem bo vključena tudi Bolgarska.

Načrt vsebuje jamstvo Romunske Bolgarski za dobro potopanje bolgarske narodnostne manjšine v Dobruži in odločitev turške armade z bolgarske meje in prosto pristanišče na Bolgarsko v Solnu.

Angleški poslanik v Sofiji George William Rendel se bo jutri vrnil iz Angore in bo prinesel angleško-turške predloge, ki jih bo predložil bolgarski vladi.

ATENE, Grška, 8. novembra. — List "Nea Hellas", ki stoji zelo blizu grški vladi, pravi, da boste Grška in Turčija devalovali kot edini v obrambo svojih interesov, ako bi se vojna razširila na balkanski polotok. List pravi dalje, da je o tem Stalin in Molotova obvestil v Moskvi turški vnanji minister Sukru Saracoglu.

ISTANBUL, Turčija, 8. nov. — Nemški poslanik Franz v. Pappen se je zopet vrnil na svoje mesto. Skoro tri tedne se je kaniil v Berlinu, kjer je imel mnogo razgovorov s kanclerjem in vodilnimi nacijskimi voditelji.

Poglaviti namen poslanika v. Pappena je s Turčijo skleniti trgovsko pogodbo, ki bo stopila na mesto pogodbe, katere Turčija v avgustu ni hotela obnoviti. Mnogo Nemcev se je že vrnilo v Nemčijo, drugi pa, ki so zaposleni kot posebni izvedenci v mnogih turških uradih, polagoma odhajajo, ko potečejo njihove pogodbe. Med temi je tudi šest profesorjev v turški vojaški akademiji.

Belgijski kralj obiskal holandsko kraljico

Danes se je izvedelo, da obisk kralja Leopolda je bil v zvezi z mirovnim pozivom na borilce.

HAAG, Holandska, 8. nov. — Belgijski kralj Leopold je nepričakovano prišel v Haag in je imel dolgo konferenco s kraljico Viljemino. Belgija, kakor Holandska, se bojuje, da bo nemška armada vdarila skozi deželi, da pade francoski armadi v zaledje. Z ozirom na to želi belgijski kralj skupno s Holandsko postaviti nevtralno fronto proti nemški nevarnosti.

Kralj Leopold se je z avtomobilom peljal iz Bruselja v Haag ter je takoj po svojem prihodu obiskal kraljico Viljemino v palači Noordeinde, kjer je ostal s kraljico v razgovoru do 1.30 ponoči.

Naslednji dan je kralj Leopold zopet imel eno uro dolgo konferenco s kraljico Viljemino, nakar se je zopet naglo odpeljal v Bruselj. Na obeh vožnjah ga je spremljal vnanji minister Paul Henri Spaak. Na konferenci med kraljem Leopoldom in kraljico Viljemino sta bila navzoča belgijski vnanji minister Spaak in holandski vnanji minister Eelco van Kleffens.

Kralj Leopold je želel, da bi njegov obisk pri holandski kraljici ostal tajen, toda vest o tem se je naglo raznesla, ker je bila pred palačo holandske kraljice postavljena močna straža.

KRIŽARKA "DEUTSCHLAND" PRI AZORIH

LONDON, Anglija, 8. nov. — Nevtralni mornariški krogi zatrjujejo, da so zavezniške ladje videli nemško križarko "Deutschland" blizu Azorov.

Zavezniško mornarstvo poveljstvo je izdelalo načrt, po katerem bi bilo mogoče križarko potopiti, ker bi na Atlantiku ogrozila prevoz vojnega materiala za zaveznike iz Združenih držav.

Pred desetimi dnevi se je križarka nahajala ob obrežju Nove Fundlandije, kar je bilo dognano.

Lord angleške admiraltete Winston Churchill je bil prejšnji teden v Parizu, da je s francoskimi mornariškimi poveljniki bilo dogovorjeno, kako uničiti križarko "Deutschland" in križarko "Admiral Scheer", ki križari po južnem Atlantiku. Zavezniškemu vrhovnemu poveljstvu pa ni natančno znano, kjer se sedaj nahaja križarka "Admiral Scheer".

Med angleškim in francoskim vrhovnim mornariškim poveljstvom je bilo dogovorjeno, da bodo poslani bojne ladje iz Severnega in Sredozemskega morja, da zasledijo nemški križarki in ju potopijo.

POKOJNINSKI NAČRT V OHJI PROPADEL

Cleveland, O., 8. novembra. — Volilci v Ohio so zavrgli Herbert S. Bigelow načrt, po katerem bi dobivali nad 60 let star ljudje po \$40 do \$50 mesečne pokojnine. Glasovali so skoro 3 proti 1.

Poziv k miru

LEOPOLD IN VILJEMINA POZIVLJATA K MIRU

HAAG, Holandska, 8. novembra. — Belgijski kralj Leopold III. in holandska kraljica Viljemina sta se obrnila naravnost na evropske vojskujoče se države z pozivom, da končajo vojno.

Ta poziv, kateremu je tudi priključena ponudba za posredovanje, je prišel ob času ko so prišla vznemirjajoča poročila, da bodo nemške armade preko Belgije in Holandske vdarile na Francijo.

MLEKO se bo podražilo

64 družb, ki se bavijo v New Yorku s prodajo mleka, je podpisalo novo pogodbo z mednarodno bratovščino razvažalcev. Bratovščina ima petnajst tisoč članov, katerim bo zvišana na leto plača za približno pet milijonov dolarjev. Posledica tega bo dražje mleko, ki se bo pri kvartu podražilo za četrtino centa.

SOFIJSKI LIST "SLOVO" O NEVTRALNOSTI

BEOGRAD, 6. nov. (J.K.—Belgrajska "Politika" z dne 29. oktobra, pečeje se z nevtralnostjo podonavsko-balkanskih držav, piše o pomenu nevtralnosti teh držav v sedanjem evropskem sporu ter prinaša pisanje bolgarskega lista "Slovo", ki navaja, da se nekatere balkanske države približujejo tipu absolutne nevtralnosti, kakršna je nevtralnost Švice in Belgije. Toda najočitnejši pravni tip nevtralnosti imata Jugoslavija in Bolgarska zato, ker nista doslej dobile niti enostranskega jamstva za teritorialno celoto. Vprav v imenu takšnega jamstva bi, pravi sofijsko "Slovo" nevtralne države nikakor ne mogle računati na to, da je to v tem času zadosti Nevtralnih držav dolžnost je, da afirmirajo svojo nevtralnost, ne pa da samo gledajo dogodiljave križem rok. Blok nevtralnosti obstoji vsled razmer, vsled logike dogodkov, čeprav ni nobenega konkretnega pakta.

RUSKA VOJSKA PRIHAJA V UKRAJINO

Od delki ruske armade prihajajo v neko vas v zapadni Ukrajini, ki je po radeletvi Poljske pripadla Rusiji. Na sliki je videti artilerijo, ki četudi je sovjetska armada najv več motorizana so se morali Rusi posluževati konj, ker so ceste v Ukrajini v tako slabem stanju.

Nizozemci v zadregi

Najboljši nemški vojaki ob holandski meji

Po poročilih, ki prihajajo, se je izvedelo, da najboljši nemški vojaki prihajajo na holandsko mejo. Ti vojaki so se izurili v bojevanju na Poljskem. Ž njimi pa je prišlo tudi mnogo tankov in oklopnih avtomobilov. Tej armadi zapoveduje general Johannes Blaskowitz, ki je zavzel Poljsko.

Mirovni poziv ne bo uspel, — pravi London

Po mnenju londonske javnosti, ki je poziv sicer sprejela z odobravanjem, poziv ne bo imel uspeha, kajti Hitler pogojev, ki jih nameravajo staviti zavezniki, ne bo hotel sprejeti.

Brzjavke so bile poslane načelnikom vlad

Kraljica Viljemina in kralj Leopold sta poslala brzjavke konclerju Hitlerju, ministrskemu predsedniku Neville Chamberlainu in ministrskemu predsedniku Daladiernu.

TRGOVINA z inozemstvom

Meseca oktobra se je ameriška trgovina z inozemstvom povečala za polovico v primeri z mesecem septembrom.

Kampanja A. F. of L.

Predsednik Green kritizira organizacijsko taktiko. — Sedeče stavke in počasnejše delo.

Vesti iz Jugoslavije

Poročja J. K.

Prvi sneg v Ljubljani

LJUBLJANA, 28. okt. — Sinoči je v Ljubljani padel prvi sneg, ali se ni dolgo držal. Slovenske planine, posebno pa na Gorenjskem, se že nekoliko dni pokrite s snegom, ki je zapadel do 80cm na debelo. Sneg v Liki je povzročil razrvanost v prometu.

O dijaških izgredivih v Zagrebu

ZAGREB, 28. okt. — Vsled nedavnega spora na zagrebški univerzi, ki so ga izzvali komunistični dijaki, zahteva zagrebški "Katoliški List" za branitev komunistične akcije na Hrvaškem tako kakor je bilo to izvršeno na Francoskem.

Za javna dela v Splitu

SPLIT, 6. nov. — Izpostava banske oblasti v Splitu je dovolila nad dva milijona dinarjev za javna dela na Primorskem. Mnogo primorska mesta bodo tako dobila sredstva za dovršitev del, ki so čakala to, a začelo se tudi dela za postavljenju mnogih drugih javnih zgradb.

Načelnik nemške komisije v Jugoslaviji

BEOGRAD, 6. nov. — Sem je dospel načelnik nemške ekonomske delegacije dr. Berger, ki je pred nedavnim v imenu nemške vlade podpisal zaključeni sporazum z jugoslov. delegacijo. V krogih jugoslovanskih ekonomov menijo, da je prihod dr. Bergerja v zvezi s BEOGRAD, 6. nov. — Jugoslovanski minister za vnanje zadeve dr. Aleksander Cincar Marković je sprejel predsednika nemške mednarodne komisije za ekonomska vprašanja barona Langa ter se pomudi-

WASHINGTON, D. C., 7. nov. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je danes napovedal novo organizacijsko kampanjo. Pri tem je odločno nastopil proti sedečim stavkam in počasnejšemu delu, češ, da to delavcem prav nič ne pomaga, ampak jim škoduje.

— Naš cilj je, — je dejal, — stabilizirati industrijo potona sistema kolektivnih pogajanj, ne je pa s pomočjo revolucijonarnih taktik uničiti ter s tem odvzeti našim članom kruh in zaslužek.

Nedavno je bilo po raznih ameriških mestih organiziranih nad osemsto lokalnih odborov za novo organizacijsko kampanjo.

Federacija ima nad štiri milijone članov. Posebno pozornost bo posvetila tekstilni industriji in skušalo pridobiti tiste delavce, ki so sedaj v tabornu CIO.

Curtis tovarna se pripravlja

BUFFALO, N. Y., 7. nov. — Curtisova tovarna za letala, ki je last Curtiss Wright Corporation, se pripravlja za rekordno produkcijo. Zavezniki so napolnili v Združenih državah za 50 milijonov dolarjev letal. Precejšen del te vsote bo porabljen za tisoč zasledovalnih letal, ki bodo izdelana v Curtisovi tovarni.

Štiri žrtve eksplozije

MULLENS, W. Va., 6. nov. — V Brule Smokeless Coal Co. majni, ki se nahaja v Otsego, v tujakjsnji bližini, je nastala eksplozija, ki je zahtevala štiri človeške žrtve. Dva majnerja sta tako težko poškodovana, da imajo zdravniki le malo upanja, da bi ozdravela. Kaj je povzročilo eksplozijo, se zaenkrat še ni dalo dognati.

tistim ekonomskim sporazumom, ki je bil pred nedavnim podpisanim med Jugoslavijo in Nemčijo.

“GLAS NARODA”
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Bakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 124th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto vsaj list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanada .. \$8.00	Za pol leta .. \$3.50
Za pol leta .. \$3.90	Za tinsedemsto dni .. \$7.00
Za četiri leta .. \$13.50	Za pol leta .. \$3.50

Subscription Yearly \$4.—

“GLAS NARODA” IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

“GLAS NARODA”, 216 WEST 124th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno **VNAPREJ** plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjavi, je namenjen za **IZBOLJŠANJE LISTA.**

HITLERJEVI PORAZI

Ko je dospelo v Evropo poročilo, da je ameriški kongres po dolgotrajnih debatah odobril novo nevtralnostno postavilo in da je bila s tem odpravljena prepoved izvoza ameriškega orožja in drugih vojnih potrebščin, je zavladala med Angleži in Francozi veliko veselje. Angleška mornarica namreč še vedno gospodari vsem morjem, in Angliji bo vsled tega mogoče dobiti vse, kar bo želela. Res je, da bo marsikatera angleška in francoska ladja postala žrtev nemških podmarnov, toda na to sta Anglija in Francija pripravljene.

Nemčija bo glede importa navezana le na Sovjetsko unijo. Če bo od nje dobila vse, kar bo potrebovala, je seveda drugo vprašanje.

Hitler je v teku zadnjega tedna doživel tri občutne politične poraze.

Govor ruskega komisarja za vnanje zadeve, Vjčeslava Molotova, je vplival porazno nanj; nenadna temeljita izprememba v italijanskem kabinetu mu ni nič kaj po volji, povrh tega je pa Amerika odpravila embargo ter s tem izkazala Francozom in Angležem uslugo, da si večje želeži ne morejo.

Molotov je sicer ostro napadal angleško in francosko politiko, pri tem pa ni niti z besedo omenil, da bo Sovjetska unija pomagala Hitlerju z orožjem.

Ako se Rusija v zadnjem hipu premisli ter se odloči za vojno proti Angliji, bo po mnenju Angležev storila tudi Amerika “svojo dolžnost” ter bo iz ljubezni do demokratičnih principov pomagala angleškemu imperiju.

Tretji Hitlerjev poraz predstavlja nenadna izprememba v italijanskem kabinetu. Mussolini je kar iznenada odstavil vse visoke italijanske uradnike, ki so preveč simpatizirali s Hitlerjem in njegovo politiko. Kar preko noči so padali najtrdnjši fašistični stebri. Samo svojega zeta, grofa Ciana, je Mussolini pridržal, vsa druga ministrstva je pa temeljito izčistil in reorganiziral.

Svetovna javnost ugiba, čemu je to storil. Dva odgovora sta mogoča. Mussolini je skušal s tem poudariti nevtralnost Italije in s tem dokazati Hitlerju, da se ne sme zanašati na njegovo pomoč.

Verjetno je pa tudi, da je začela Italija obračati Nemčiji hrbet in simpatizirati z zavezniki.

Zgodovina pozna že več slučajev, ko se je Italija izneverila svojemu prijatelju.

Iz Slovenije

ZARADI PONEVERB OBDOJEN

Trgovski potnik Kristijan Cuznar iz Mojstrane je bil od leta 1933 do 5. maja 1935 namočen pri jeseniški podružnici tvrdke Singer, ki prodaja po vsem svetu znane Singerove šivalne stroje. V Zagrebu je za državo glavna centrala, po drugih mestih pa podružnice. Cuznar je s svojo ženo Franciško vodil podružnico na Jesenicah. Revizija maja 1935 je ugotovila mnoge nerednosti in je bil Cuznar nato ovaden tožilstvu v Ljubljani zaradi nerednosti in poneverb. Tvrdka je ugotovila, da je Cuznar v tem času pomeveril 64.264 din. Preiskava je bila dolgotrajna, naposled sta bila Cuznar in njegova žena obtožena zločina poneverb in falzificiranja čerkovnih položnic. Mali senat je Cuznarja zaradi poneverb obsodil na 1 leto ječe in v izzubo častnih pravice za 3 leta. Njegova žena je bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov so krivde.

FRAN BRESKVAR UMRL

Menda ni Ljubljaneana, zlati med starejšimi, ki bi ne poznali vitkega, visokega Franca Breskvarja, najstarejšega bivšega knjigovozniškega mojstra. Pokojnik je izrvel to obit približno šestdeset let v Ljubljani, kjer se je tudi rodil pred 75 leti. Knjigovozniške obrti se je bil izučil v nekdanji Svirjugovi knjigovoznici, ki je imela svoje prostore na vogalu pred skofijo in Vodnikovega trga. Tankaj je bil nekaj let poslovodja. Zaradi hude konkurence se je nato opanosvojil in drugje odprl novo delavnico. Na glasu je bil kot dober in vreden knjigovez, zato je imel širok krug odjemalcev med uradnistvom in meščanstvom. Pred leti pa je njegova knjigovoznica prešla v druge roke.

STRAHOVALCI

V zvezi z aretacijo rokovanjca Jerneja Zimiča in njegovih pajdašev, ki so strahovali slovenjogoriško prebivalstvo, zlasti v okolici Sv. Antona, je doedanja preiskava dognala, da ima Zimičeva tatinska in vlomilska družina na vesti nič manj, kakor 94 vlovov in 2 požiga. Skupna škoda, ki so jo povzročili, je preko 100.000 Zimič in njegovi pajdaši so v mariborskih zaporih.

TRAGIČNA USODA

V Arnačah pri Slovenjem Gradu je živel v borni hišici 76-letni prevzitar Ivan Gorjup. V zadnjih letih mu je opešal vid in je bil na eno oko popolnoma slep. Tugi noge so mu odpovedale, tako da si je pomagal z bergljami. Sam si je kuhal, sam pral. Ker je živel v težkih življenjskih priklakah, je tudi beračil in se obračal na dobra sreca za pomoč.

OBDOJEN NA 1 LETO ZAPORA

Mizarški pomočnik Jože Vehovec iz smledniške okolice je bil obsojen na 1 leto ječe zaradi zločina hude telesne poškodbe. Obtožnica mu je očitala, da je 23. maja letos v Stražišču pri Kranju zaboedel gostilničarja Tineta Križnarja s kuhinjskim nožem in mu razbil glavo. V jarku je ležal, kakor je soditi po raznih okoliščinah, najmanj mesec dni. Komisija je ugotovila, da je mrtvec Ivan Gorjup.

ŽALOSTEN DAN NA ILOVI GORI

Nedavno je na Ilovi gori, prijazni in mirni vasi nad Dobrepoljem razsajala huda nevihta. Močno je grmel in bliski so neprestano švigali. Bilo je ob 3. popoldne, ko je 25-letni fant Tone Miklavčič peljal z njive domov voz krompirja s parom konj. Ko je bil

V NAJEM

se odda lepo in zračno STA NOVANJE, 5 velikih sob s kopalnico. Privatna hiša samo z štirimi družinami, v kateri stanuje naš znani rojak Mr. Anthony Svet. Najemina je: \$25 mesečno. Naslov: 125 Montrose Ave., Brooklyn, N. Y. Mr. A. K. Kennedy, lastnik, 1461 East 49th Street, Brooklyn, N. Y. (6x)

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužuje — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Peter Zgaga
NAPREDEK ZNANOSTI

Včeraj ste čitali o uspešnih poskusih slavnega nčenjaka dr. Pinkusa, ki se mu je posrečilo na umeten način zaploditi zajčka. Živalica nima zajčjega očeta, ampak je njen oče ščeper navadne kuhinjske soli. Omenil sem tudi, da je ta iz

najdba zaenkrat omejena le n nižja živalska bitja, da pa ptem ne bo ostalo, kajti ko zčne enkrat znanost napreovati, je nič ne ustavi na njenei zmagoslavnem pohodu. Kar j danes pri nižjih bitjih mogočoutege biti jutri splošno v rabi. Zenske, ki so za vsak novotarijo navdušene, se bod navdušile tudi za to.

Cilj vsake ženske je, imelepega in prijaznega otročika. To je vendar njen poklic to je njena vzvišena naloga.

Tako gladko pa vse to n gre. Stvar je v zvezi z velikim situostmi. Ko dekile odrase i je stara takole šestnajst a sedemnajst let, se začne ozirati za moškimi. Izбира in izbir ter slednjič izbere tistega, k se ji zdi najlepší in najbolj pri meren. Nato se mora zaljubiti vanj in njega pripraviti, da s zaljubi v njo. Temu slepi zaro ka. Ona je v neprestanih sku beh, da ga bo izgubila, da g ji bo kakšna druga prevzela Revica pretaka britke solze i ga skuša povezati v svoje mre že, kar se ji véasi posreči, vé si tudi ne. Slednjič ga pripr vi, da se poroči z njo, kar tu ni tako lahka zadeva. Balo m ra pripravljati, stanovanje i kati, njega prositi, naj ne z haja preveč v kompanijo, in š nešteto drugih stvari je, ki s žalosten delež vsake neveste.

Da, ženska mora dosti pre stati z bodočim očetom svojeg bodočega otročiča. Dosti sku bi in dosti težav, predno g spravi pred oltar in mu tan srevano obljubi večno pokorsč no.

In ko po emen letu ziblje i previja ljubko dete, se vsa o zna vprašuje: — Ali se je iz plačalo? Otroka ima in s tem se ji j izpolnila najbolj vroča želja kar je pa tudi vse. Dedec g ji pa lomi, sramoto ji dela se za vse drugo briga le zan i ne.

Ne rečem, da je povsod to ko ali da je večina zakonov t kih, dosti je pa žensk, ki p poroki vse svoje življenje ta najo: — Oh, zakaj sem ga m rala vzeti, dedec pre-netega.

Da ne bo več takih nesreč, b poskrbela moderna znanost.

Dogajajo se pa tudi slučaji: ko dekile ne čaka zaroke in p roke, ampak si prej privošč marsikaj, kar ji je šele v sve tem zakonskem stanu dovolje no.

Take neporočene matere s zares reve.

— Le pogledjte jo, hinavko — pravijo ljudje, — sveto s je delala, nobenega moškeg ni pogledala, zdaj pa ima, ka je natihem iskala.

In matere takih neporočeni mater ni-o mogle drugega ko tarnati: — Ja, kaj se hoč mladost je mladost. Saj sen jo svarila, jo učila in opozar jala, pa je le postala žrtev za peljivca. Kaj se hoče, hud, kri, huda kri!

Vbodoče, če se bo dr. Pinku sova iznada tudi pri višje raz vitih bitjih tako obnesla kot se je pri zajkah, bodo imele ma tere takih nesrečnih deklet ta koj pri rokah izgovor:

— O, take kot je naša, take pa ni. Nobenega moškega ne pogleda. Z eno besedo, pame to dekile je. Kje pa otroka iz taknila? — me vprašate. O nič lažjega kot to. Slana jed ji je dišala. Vse je preveč solila. Najbolj so ji šli v slast slani arniki. Sol pa, no, saj veste. . . Saj ste menda čitali poročilo dr. Pinkusa . . .

GLAS NARODA
pošljamo v staro do movino. Kdor ga ho če naročiti za svoje sorodnike ali prijate lje, to lahko stori. Naročnina za star kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošil jamo.

v neposrednji bližini šole, se je močno zabliškalo in strela je udarila ubogega mladeniča naravnost v glavo, da se je nezavesten zgrudil na tla. Kljub prvi pomoči brata Franceta in J. Perka, je kmalu izdihnil. Nesrečni družini sta bila na kraju nesreče ubita tudi dva konja.

ŽRTEV SMRTNE NESREČE ALI ZLOČIN?

Na deželi tragične ali zagonetne smrti niso pogoste. Mala Zauudova hiša ob železniškem prehodu v Zgornjem Logu ob glavni banovinski cesti, ki vozi iz Litije v Ljubljano, pa je imela v štirih dneh že dva primera smrti. Prva žrtev nagle smrti je bil radar Drnovšek rojen na Nemškem, služboval pa je v večstafskih rudnikih in je tudi do upokojitve stan oval v Nemčiji. Kot upokoje nec z rento 700 din si je pre skibel še postranski zaslužek, in je prodajal časopise.

Po treh dneh pa so imeli v Zanudovi hiši drugega mrlčiča. Umrla je nenadne smrti delav čeva žena Marija Bučarjeva. Domači so izpovedali, da je umrla po usodnem padcu s podstrešja. Bučarjeva je pospravljala na podstrešju neko delo, ko se je pa vračala po nerodnih stopnicah, ji je spodrs nilo in je padla na trla tla. Nesreča je bila še hušja, ker je padla še na motiko, prislunjeno k stopnicam. Nesrečnica je ob ležala v krvi nezavestna in v razbito glavo. Ko so jo domači našli, so poklicali takoj zdravnika, ki je ugotovil težko poškodbo. Nudil ji je prvo pomoč, potem pa je odredil pre

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporni organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894., inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSLUJE ŽE 46. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.450.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŽEV 182

SKUPNIH PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 46-LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7.000.000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM TA NAROD"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podpori organizaciji, zavaruj se pri **Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti**, kjer se lahko zavaruješ za smrtne, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sred. člani in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment: primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Članji in članice nad 60 let stari lahko prejmejo prinašajočo Jim rezervno izplačano v gotovini

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki iznaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega do biva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadatačega k tej katoliški podpori organizaciji, ustanovite ga: treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSIP ZALAR, 508 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

Pošljite nam \$1 in mi vam bomo pošljali 2 meseca "Glas Naroda" in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

Za \$ 0.36	Lir 100
\$ 12.—	Lir 200
\$ 29.—	Lir 500
\$ 57.—	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$187.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBRINO SI.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 124th ST., NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

ZGODOVINSKE TROJANE

Pri zidanju svinjaka so Stojčevi v Trojanah morali odnesti nekaj brega. V odkopu se je pokazala v oglje izpremenjena pesnica, znamenje, da je ogenj uničil močno naselbino. Istočasno so našli še tudi nekaj drugih predmetov, kakor igle, loneno svetilko, ter neki kip brez glave, tudi dve plošči z napisom našli leta 1862 na tem mestu. Ena se je izgubila neznanemu kam, drugo pa so položili na dno 14 metrov globokega rodnjaka, kjer je še danes.

Valu leta 1478 napadli naše kraje, baje tudi Trojanam in okolici niso priznesli. Del roparske vojske, ki je plenila okrog Kannika in po Tuhinjski dolini, je obiskal Sv. Lenart na Sedlu nad Čemšenikom, in gotovo tudi Trojanje niso zgrešili. To potrjuje tudi neka višina na Šipku, ki ji pravijo Grmada, drugi podobni v Kannacu, pa Turkoča spica.

bile pred kugo zastražene še l. 1681 in 1713. Ko je Napoleon oživil Ilirijo, so postale Trojanje in njih okolica pozorišče hudih bojov s Francozi. Prvič so šli Francozi skozi Trojanje 8. aprila 1797, toda že čez deset dni so se vračale štiri francoske brigade preko Trojan v Italijo, ko je bil v Ljubnem sklenjen mir. V francoski aneksiji so se nahajali kmetje in rokavničarji, ki so poprijeli s tujimi vojaki. Po travnikih in gozdovih, po hlevih in kletah leži mnogo pokopanih žrtev. Zaradi teh napadov in ubojev je bilo obojenih okrog 40 kmetov iz Trojan. Učaka, Zidov, Št. Ožbolta, Hraštnika in drugod, od katerih je bilo pet ustreljenih. Proevit Trojanam je bil pred letom 1840, ko se ni stekla južna železnica, bujni promet z vozmi. Neki 97-letni stari oče se še sedaj spominja tega blagostanja, dasi je takrat promet že začel padati. V stini trojanski klanec so rabili vozniški pripripi, zato so zaslužili tudi kmetje. Trojanje so torej preživljale slavne, pa tudi hude dneve in ako bi megle govoriti, bi mogle povedati mnogo zanimivega. V lepih dneh, ko se odpravljate z doma, pa ne veste, kje bi preživeli svoje ure oddiha, vam kličejo: "Pridite!"

Od Kopernika do Hindenburga

Francoski receveur, principal Jožef Röpeschitz, je v letih 1810-1814, ko je služboval v Trojanah, zbral večje množino starega denarja. Ljubljanske muzeju je poklonil 24 zlatih, 606 srebrnih in 1728 bakrenih kovancev. Tako se je Atrans (rim. Trojanje) razvijal do nekako 6. stoletja, nakar je v burnih letih preseljevanja narodov propadel. Zgodovinarji in staroslovci domnevajo, da je bila naselbina najprej oplenjena in nato požgana.

V petem stoletju so tvorili naši kraji vrata v bogato Italijo, kamor so hoteli razni germanski narodi po rimski cesti, kako Goti in Langobardi. Tu čez je okrog leta 400 šel gotski kralj Alarih, pol stoletja pozneje pa Atila, ki je Atrans najbrž pokončal. Po naselitvi Slovencev na atranski razvalinah je dobil kraj drugo ime. Vzhodni strani rimske naselbine so rekli v Zideh, ker so se tam nahajali še ostanki obzidja; v dolini pod zidom je nastala vas Podzidov; zahodno naselbino pa so imenovali Trjani, Trjanji, Trjanje (rim. vtrjenje) za to, ker so stanovali v nekdanji rimski trdnjavi, odtod je nastalo sedanje popačeno knjižno ime Trojanje.

Čez 68 let po njegovi smrti je bil v Gdansku rojen Johannes Hevelke (Hevelius). Tudi on je bil astronomski gorečnik in čeprav mu ni bilo usojeno, da bi, kot njegov predhodnik Kopernik, odkril velikanse zadeve, pa se je vendar proslavil z uro na nihalo in z mikrometerskim vijakom. Dalje je opisal lunu in je zgradil največjo zvezdarno tiste dobe. Študiral je na Holandskem.

Leta 1686, leto prej, preden je Hevelius umrl, se je prav tako v Gdansku rodil Daniel Gabriel Fahrenheit, ki je iznašel po njem imenovani še dandanes uporabni toplomer. Tudi on je bil v živahnih stikih s holandskimi danskimi in švedskimi učenjaki in je leta 1766 umrl v Haagu na Nizozemskem.

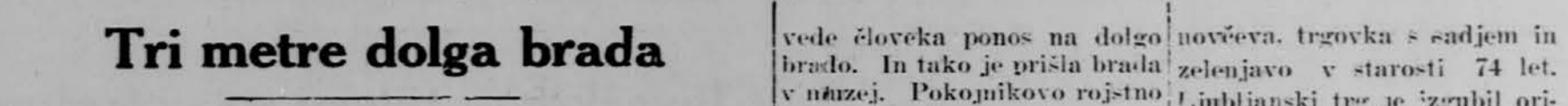
Senjak smemo prišteti tudi W. Nerasta, ki je bil leta 1868 rojen v zahodni Prusiji. Ta slavni fizik in kemik, ki je študiral v Carihu, se je proslavil zlasti z iznajdbo po njem imenovane električne žarnice. Jako slaven Gdančan je tudi filozof Schopenhauer, ki je bil rojen leta 1788. Po njegovih žilah se pretakala holandska kri, njegov stari oče je bil rojen Holandec in še njegov oče je govoril holandsko. A že leta 1793 se je Schopenhauer izgubil iz Gdanska in se ni več vrnil tjakaj.

Znamenit Gdančan je slikar Daniel Chodowiecki, ki je bil leta 1726 rojen v Gdansku in se je nato šolal v Berlinu. V Gdansku so bili rojeni še živeči slikar in grafik J. V. Ciszarz, nemški dramatik N. Halbe, in filozof Rickert.

V Poznaniu pa je doma bivši feldmaršal Hindenburg, ki je bil v nedavni Nemčiji tako slaven in je umrl leta 1934.

Tri metre dolga brada

V mestnem muzeju v Branau imajo pod steklom in v okviru čudno trofejo, s kakršno se ne more pohvaliti noben drugi muzej. Obiskovalec tega muzeja je nekoliko presenečen, ko zagleda brado moža, ki meri po stari dunajski meri 2.72 m. po bavarski meri pa celo 2.92 m. Na vprašanje, kako je dobil muzej tako kuriozno predmet, dobi naslednje pojasnilo. Brada je pripadala mestne-

Ko je nemška podmornica torpedirala francoski tovorni parnik Emile Mignet, je posadko rešil ameriški tovorni parnik Black Hawk in jo pripeljal v Boston. Kapitan rešilnega parnika R. T. Hodge (sredi v kapi) stoji poleg kapitana francoskega parnika Roberta Andrade. Nemci so pričeli na parnik, ki je bil naložen z bencinom, streljati brez svarila. En mornar je bil ubit, vsi drugi pa so bili rešeni.

mu svetniku v Branau, Hansu Steimingerju. Mož jo je nosil z velikim ponosom do usodne dne 1876, ko se je vračal po stopnicah in je stopil na njo, da je padel in si zlomil vrat. Meščani so ga hoteli prvotno pokopati z mogočno brado vred, češ, naj gre z njim v grob ker mu je postala tako usodna. Nekdo je pa ugovarjal, da bi bilo treba izredno brado ohraniti deloma kot rednost, deloma kot svarilo, kam lahko pri-

vede človeka ponos na dolgo brado. In tako je prišla brada v muzej. Pokopnikovo rojstno mesto Augsburg se je namreč ni zanimalo zanjo in vrnilo jo je mestu Branau. Na Steimingerjevem nagrobnem spomeniku je poleg imena in datuma smrti tudi zabeleženo, da je pokopnik ponosno nosil svojo 3 m dolgo brado.

MARIJA BANOVČEVA UMRLA
Te dni je preminila po vsej Ljubljani poznana Marija Banovčeva, trgovka s sadjem in zelenjavo v starosti 74 let. Ljubljanski trg je izgubil originalno in žilavo predstavnico, ki je znala s pristnim, prirojenim humorjem in pravo trenovsko vedrino širiti okoli sebe solneno razpoloženje in ki ni nikdar pokazala, da ji je življenje nasulo do vrha trnja na pot. Bila je izmed redkih ljubljanskih mater, ki je rodila 25 otrok, izmed katerih žive še štirje.

Poučni spisi

- AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. Trda vez. 279 stran. Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.
AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Sogato ilustrirano. Cena \$5.00
ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00
BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c
BODOČI DRŽAVLJANI naj naročite knjižico "How to become a Citizen of the United States". V tej knjižici so vsa poljasnila in zakoni za naseljenj. Cena 35c
BREZPOSELNIŠTVO IN PROBLEMI SKRBEŠTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c
DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 238 strani
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan česki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo mlademur kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.
DO ORHIDA DO BITOLJA. 1^{ca} strani. Zanimiv potopis o slikah 12-ih krajev naše stare domovine, ki so Slovencev le malo spoznali. Cena 70c.
GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slik. Cena \$1.25
IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Poljudni spis o naravoslovju in svezdomanstvu. Cena 50c.
KOKOSJEREJA. Sestavlil Valentin Rastinger. 64 strani. Cena trdovez 50 Brod. 50
KRATKA SRBSKA GRAFIKA. 68 strani. Cena 30c.
KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.
KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urbanl.) Vez. Cena \$1.25
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.
KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Navodila za izračunavanje okroglega, rezanega in tesanega lesa. Cena 75c.
LJUDSKA KUJARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c
MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami. 190 stran. Nauk o atomih, molekulah in elektroni. Poljudno pisane razprave o izsledkih sodobne znanosti. Cena \$1.25
MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. 3 slikami 108 strani. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00
NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani. Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove lege in navade. Cena 40c.
NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI IN BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Brod. Cena 40c.
OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavnicarstvo ter izdelovalstvo. Cena \$2.50
ODKRITEJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trlje deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.
PRAKTIČNA RAČUNAR. Trda vez. 251 str. Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.
PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi čr.ami sodobne filozofije. Cena 70c.
RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50
SPOMINI. (izd. Jože Lavličar.) 243 strani. V tej knjigi očuja naš znan potopilec župnik Lavličar spomine na svoja brezštevilna tovanja. Cena \$1.50
SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.
SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 strani. Cena 90c.
SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.
UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.
UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.
VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šaljivi poskusi; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45
VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske moč, ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo. Cena 60c.
ZNANSTVENA KNJIŽNICA. 78 strani. Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških koskov. Cena 50c.
ZDRAVILNA ZELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.
VERNE DUŠE V VICAR Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... 50 Eden najboljših spisov francoskega mojstra. vzeta iz našega knjižnega življenja.
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami) Cena \$1.00 Trda vez. 1.50
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 00c

Kuharske KNJIGE LJUDSKA KUJARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c

KUHARICA 965 navodil, 255 strani. Cena: broš \$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUJARICA Najpopolnejša izdaja, 728 strani. \$5.00

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

67

Toda, kako bo ž njo? Ali se ji bo posrečilo pridobiti ljubezen Jurija Holla? Sicer jo je pogledoval zelo prijazno in prisrčno, ko se je v Kasselu od nje poslovila, toda — to je bila v najboljšem slučaju samo vsečnost. Ali bo prišlo še kaj več?

Avtomobil pričakuje še mnogo težje kot pa Truda. Kajti Jurij je na njo napravil globok utis in njegove resne oči so tako zelo vplivale na njo, da jih ne more pozabiti.

Vedno pogleduje po vozni poti, po kateri se mora pripeljati avtomobil in minute se vlačijo kot ure.

Slednjič je konec čakanja. Avtomobilski rog zatrobi, in kmalu nato pripelje avtomobil in se vstavi pred širokimi kavnimi stopnicami. Ko so izstopali, je bilo živahno. Truda zaporedoma objema stariše in brate, Charlie in Winnie pa takoj skrbita za veselo razpoloženje.

Četrť ure nato sede vsi pri zajtrkovalni mizi in Winnie je skrbela za to, da so bili njeni gostje dobro pogosteni.

Okoli okrogle mize zavladala veselo razpoloženje. Jurij je dobil odkazano mesto poleg Winnie. Oba se kmalu zatopita v svoj razgovor. Po zajtrku gostom razkažejo hišo in zopet je Jurij vedno ob Winnieni strani. Jurij hvali krasno pchištvo, ki je dajalo hiši značaj angleškega cottagea. Zelo se zanima za lepe vaze in Winnie takoj opazi, da je umetniško zelo nadarjen. In tako se pogosto zapleteta v zelo zanimiv razgovor in se za druge skoro nič ne zmenita.

Za Trudine stariše je velik užitek hoditi po odličnih sobah in pri tem jim Truda pridno razlaga. Charlie pa se vedno bolj prijateljsko približuje Trudinim starišem in bratom in se prepriča, da so zelo fini ljudje, s katerimi se je mogoče zelo zanimivo in neprisliljeno razgovarjati. Tako so bili vsi zadovoljni.

Ko si ogledajo hišo, gredo na vrt in nato v park. Ob soršenem svitu je izprehod zelo prijeten. Ko pridejo do tenisa, pravijo bratje, da znajo igrati tenis in takoj se dogovore za eno partijo popoldne.

Najbolj jih je Hans, toda ne kviri družbe. Njegove misli iščejo Gravenstein, toda ne ve, na kateri nebesni strani se nahaja. In četudi je prišel samo zato, ker mu je Truda obljubila, da se z Iduno ne bo srečal, je njegovo hrepenenje ravno danes, ko je tako blizu nje, tem močnejše. Ali je tudi na Gravensteinu tako lepo kot pri Longwyjevih? Potem seveda Iduna ni več zanj. Potem mora biti tako razvajena, da re more postati žena navadnega inženirja, ki im mesečno plačo nekaj sto mark. Pa vendar ga boli, ko pride do tega spoznanja.

In Hans ne slutí, da je bila isti trenutek Iduna tako blizu, da bi se je mogel dotakniti s prsti. Kajti zatem, ko je Iduna Klausu pokazala lovski prostor, sta oba jahala proti Longwyjevi hiši. Nedaleč od hiše privežeta konja k drevesu ter se plazita ob vrtni ograji. Za njo slišita glasove, smeh in pogovor, kajti ravno so prihajali s tenisa. Skozi špranjo v meji vidi Iduna prihajati Hollove s Charliejem in Winnie. Vsi gredo blizu meje, toda Hansa ne vidi, kajti hodi zadaj s Trudo in se ž njo razgovarja. Šele ko drugi odidejo, se oba prikažeta in Iduni sree preneha utripati, ko zagleda resni, suhi Hansov obraz. Naglo poseže po Weyersbergovi roki, kot bi se morala opirati. Klaus jo gleda z dobrotljivim nasmehom in ga veseli, da je bila vznemirjena, ko je zagledala Hansa Holla.

Toda Idunino sree še bolj vzvalovi, kajti sliši del pogovora med Trudo in bratom. Ravno tedaj vpraša Hans:

"V kateri smeri od tukaj leži Gravenstein. Truda?"

"Truda postojí, nekoliko pomisli in mu nato pokaže."

"Tamle, Hans."

"Ali pa je tam tudi tako lepo, kot tukaj?" vpraša Hans dalje in žalostno gleda ravno tja, kjer je stala Iduna, tresoč se po celem telesu.

"Da, Hans, najmanj ravno tako krasno, samo da je vse v drugačnem slogu urejeno."

Hans globoko vzdihne.

"Potem je razumljivo, ako se Iduna zahvali za to, da bi postala žena navadnega inženirja. Kaj naj bi ji nudil? Prav nič v primeru s tem, kar ima sedaj."

"Jaz pa ti pravim, da bi bila mnogo bolj srečna kot žena revnega inženirja, ki bi jo tako iskreno ljubil, kot jo ljubiš ti, kot pa bi stalno vodila tako prazno, nezadovoljno življenje, kakor ga ima sedaj. Potem si moreš misliti, da ni srečna."

"Pri vsem tem je to najhujše. Kajti vem, da me ljubi, samo mene. Kako srečna je bila oni kratki čas, ko je bila moja zaročenka. Sedaj pa se duši v občutku sijaja in razkošja pa vendar ne bo nikdar vesela in zadovoljna. In — ravno to me najbolj boli."

"Ubogi Hans, ko bi ti le mogla pomagati!"

Dalje Iduna več ne razume; pekočih oči gleda za njima. Nato pa se bledega obrne in vznemirjena obrne h Klausu, ki jo gleda poln dobrote in sočutja. Tedaj pa se Iduna nenkrat vrže na njegove prsi in ihti in joka.

Klaus jo tesno drži k sebi ter jo pelje do konj. Mirno jo pusti jokati, da si iz srca izjoka marsikatero neumnost. Šele ko prideta do konj, jo skuša pomiriti.

"Sedaj pa ne jokaj več, Iduna; ako hočeš, se more še vse dobro napraviti."

"Saj mi ne more odpustiti," pravi žalostno.

"Ali nisi slišala, kaj misli o tebi?"

"Da, sedaj! Ko pa bi stala pred njim, ko bi mu morala reči, da sem zopet revna in sedaj hočem zopet k njemu, tega vendar ne bi mogel razumeti."

"Meni pa se zdi, da je njegova ljubezen taka, da vse razume in vse odpusti. Ampak — ko bi sedaj takoj šla k njemu ne da bi mu izdala, da veš, da si zopet revna, ako bi mu samo rekla: bogat ali reven — brez tabe ne morem in nočem živeti. Bodi zopet dober."

Iduna dvigne glavo in ga pogleda. Na obrazu ji je mogoče brati, kaj misli.

(Nadaljevanje prihodnjā.)

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	—	\$ 2.60
200 Dinar.	—	5.00
300 Dinar.	—	7.25
400 Dinar.	—	9.50
500 Dinar.	—	11.75

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za denarne pošiljate v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vrniti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povisana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozorjamo tudi, da se sem intam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$2.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO. :: : POTNIŠKI ODDELEK : :: 216 West 18th Street, New York

Človeškemu telesu so potrebne kovine

Znanstvena proučevanja so prinesla v zadnjih letih mnogo novih zanimivosti iz življenja rastlin. Gre za odkritja, ki imajo tudi dalekosežen praktičen pomen. Še nedavno so učenjaki mislili, da potrebujejo rastline za sintetično izgradnjo organske podlage v prvi vrsti ogljik, kisik, vodik, dušik in žveplo. razen tega pa za izmenjavno snovi kalij, kalcij, magnezij in železo. Učenjaki so mislili, da se rastlina lahko razvije, če vsebuje zemlja odnosno voda v prvi vrsti te vrine.

Proučevanje rastlinskega pepela je pokazalo sicer še 26 drugih vrvin, katerih pa učenjaki niso pripisovali večjega pomena. Zdele so se jim več ali manj slučajne. Prof. Wahlbold pa piše v "Deutsche allgemeine Zeitung" o novih znanstvenih raziskovanjih, ki so pokazala, da so prav te vrvine, čeprav v neznatnih količinah za uspešno rast rastlin ne samo važen, temveč celo neobhodno potrebne. Če jih ni v zemlji, rastline ne morejo uspevati. Učenjakom se pa še ni posrečilo ugotoviti zakaj je tako. Zaenkrat si pomagajo samo z domnevo, da te vrvine niso neposredno udeležene pri rasti rastlin, pač pa da učinkujejo kot katalizatorji, to se orevi, da podpirajo rast, ne da bi bile neposredno udeležene pri kemičnih izpremembah. Iz zemlje rastoče rastline, ki niso imele v sebi teh vrvin, so okrnile, radile niso nobenih plodov in proti rastlinskim boleznim niso bile odporne. Iz-

kazalo se je tudi, da so pojavi, ki nastopajo pri takozvani utrujenosti zemlje, neposredna posledica pomanjkanja teh vrvin v zemlji.

Ena izmed teh vrvin je baker. Ko je na izsušenih poljanah Zaiderskega morja pognojeno zelo slabo žito, dolgo niso vedeli, kako bi si pomagali. Temeljita preiskava zemlje je pa pokazala, da med mikroprvinami ni bakra. Zadostovala je močno razredčena modra raztopina modre galice, da so dobili izborno žito. Ena najvažnejših mikrovrvin je bor, ki ga rabijo za svojo rast pšenice, ovsu, koruze, tobak itd. Rastline ga rabijo v neznatni množini. Na hektar sladkorne pese zadostuje 8 kg borove kiline. Za sladkorno peso sta potrebna razen bora še molybden in vanadium. Slednji učinkuje najbolje, če je razredčen 1:100 milj. Jabolko potrebuje titana. V špinači je mangan in sicer 1 gram v 50 kg sveže natrganih listov in vendar je od te neznatne količine odvisna uspešna rast vse rastline.

Pokazalo se je torej, da uspešni razvoj rastlin ni odvisen od prvih, ki se pojavljajo v večjih množinah, temveč od miligramov mikrovrvin. Pa ne samo razvoj rastlin, temveč tudi živalstva in človeka, ki prejemata rastlinsko hrano in ž njo v neznatnih množinah tudi mikrovrvine. Zato zdaj vemo, da obsega naša kri razen železa tudi baker, v želodčnih sokih in živčnem tkivu nahajamo boleznim niso bile odporne. Iz-

je premalo v zemlji, začno rastline pešati, kar se prenese tudi na človeka in žival. Tako so v nekaterih krajih Avstralije poginile cele črede ovac. Vzrok je bila neka posebna bolezen krvi. Šele pozneje so ugotovili, da je v zemlji in tudi v rastlinah premalo kobalta. Zadostovala je razredčena kobaltova raztopina, da je bolezen izginila. V Ameriki so odkrili nedavno vzrok podobne bolezni tudi pri človeku. Pojavila se je v obliki močno razmnoženih krvnih teles. Bolnike ozdravijo s preparati, obsegajočimi tudi kobalt.

Razne vesti.

RUSKE CERKVE POLNE VERNIKOV.

Sovjetskoruski brezbožniški list "Protivernik" poroča v številki, ki je izšla konec septembra o novem verskem gibanju v sovjetski državi, kar omenjeni list pojasnjuje z nedavnimi vojnimi zmenami in z mobilizacijo. Dobesedno pravi: "Saj skoraj ni drugega mogoče, ko da vojna vzbuja milice, ki jih ni moči spraviti v zvezo z normalno duševnostjo. Kaj je jedro teh burnih misli? Brez dvoma strah in obup. Iz teh korenin pa raste večje versko gibanje. Cerkve so v teh dneh polne vernikov. Kjer se začneja trpljenje, ondi se pojaví vera."

"Protivernik" primerja na to čas, ko je leta 1914 izbruhnila svetovna vojna, z današnjim časom in omenja, da se je tudi takrat vera jako okrepila. Vsi pomembnejši ruski piloti so bili leta 1914 močno vdani misticizmu. Pa tudi armada je bila prevzeta s tem nagujenjem. Tako so imeli ruski letalci v svetovni vojni zmeraj verske simbole in ikone v svojih letalih s seboj. Njih patron je bil takrat prerok Elija. V tistih letih — da se je sploh tako razširilo praznovanje ...

Prezbožniški list pravi ob koncu: "Očitek se je marsikaj spremenilo. Zljaj je tovariš Stalin patron ruskih letalcev. Verski znaki so izginili iz kabin pilotov. Vendarle je pa moči videti, kako je še zmeraj živa neka skrivna vera v višje sile."

ROMAN GROFA DRUMMONDA.

Na Angleškem iščejo ta čas dedično ogromnega imetja, ki je z njim zvezan visok naslov. Ta dedična bi imela sedaj 60 let in baje živi v Ameriki. Njena mati je umrla, kolikor so mogli dognati doslej, pred kratkim v New Yorku in sicer v bedi.

Ta mati je bila v svoji mladosti sobarica v družini nekega angleškega grofa. Mladi grofov sin se je vanjo zaljubil. Ko je stari grof zvedel za to, je hotel sina poslati stran, da

bi se stvar končala, toda mladi mož je z dekletom pobegnil v Ameriko. Tu je pod imenom George Drummond dobil zaposlitev kot natakar.

Ko je njegov oče zvedel za njegovo bivališče, mu je ponudil, da mu kupi posestvo v Floridi, če dekle zapusti, toda mladi mož je to odbil. Bil je odločen, da vzdrži ž njo in da se preživi z delom svojih rok. Delal je pozneje kot sprevodnik podzemne železnice in nosač, njegova žena pa je opravljala gospodinjska dela. Prišli so slabi časi, njiju otrok, ki sta mu dala ime Mary, se je rodil v nekem skednju.

Mladi grof je umrl, ko mu je bilo 30 let, in mati je morala potem trdo delati, da bi se z otrokom preživela. Hči se je pozneje izučila za bolniško strežnico in ljudje so vedeli, da je bil njena oče angleški plemenitaš. Nekega dne sta mati in hči izginila in o njiju ni bilo potem nobenega glasu več, dokler ni mati v starosti 89 let pred kratkim umrla.

Kje se mudi hči, doslej niso mogli ugotoviti, čeprav jo iščejo na vse pretege, kajti po smrti starega grofa, njegova hči, je čaka že dolgo na Angleškem udobno in leno življenje, ki bi jo moglo odškodovati za pomanjkanje v mladih letih.

POLJSKI UJETNIKI DELAJO NA NEMSKIH KMETIJAH.

Po dosedanjih nemških podatkih so Nemci zaposlili v svojem kmetijstvu okoli 100 tisoč poljskih vojnih ujetnikov. Njihovo število pa bo v kratkem naraslo. Veliko število ujetnikov bo ugodno vplivalo in pomeni znatno razbremenitev za ostalo gospodarstvo. Predvsem pa streme Nemci obnoviti industrijsko delo v Zgornji Šleziji in področju Olse. Tu je pomembna prometovna in železna industrija. Nemci pravijo, da se — interesantno — obstojali v kongresni Poljski delovni uradi že, ko boji v najbližji okolici še niso bili končani.

SOVJETSKI BIČ.

Londonski list "Times" prinaša iz Bukarešte: Potnik, ki je prispel senkaj iz Lvova, je pripovedoval, da so sovjeti zaprli vse voditelje ukrajinske narodne organizacije, med njimi sta Mudrij, vodja ukrajinske narodne stranke in podmaršal Seio. Ukrajinski metropolit v Lvovu, Szeptevki, je izginil. Pravijo, da so ga odgnali v sovjetsko ujetništvo. Potnik poroča dalje, da je videl spotoma, kako so po vaseh visela trubla duhovnikov na drevseh ob cestah.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostoto za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, d vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalu iztekla.

5 KNJIG\$ za

1. Andrej Hofer (Junaški vodja Tirolec)
2. Belgrajski Biser (Vito Jelenc)
3. Beneška Vedeževalka
4. Boj in Zmagaj (Josef Spillman)
5. Burska Vojska
6. Cvetke (H. Majar)
7. Drček je pravil (Julij Slapšak)
8. Devica Orleanska
9. Dve sliki (Ksaver Meško)
10. Duhovni boj (Lovrene Skupol)
11. Fra Diavolo
12. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
13. Gozdovnik, I. zvezek
14. Gozdovnik, II. zvezek (H. Majar)
15. Hudo Brezno (Fr. Erjavce)
16. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Teffi)
17. Korejska Brata, črtica iz misije nov v Koreji (Josef Spillman)
18. Mladina (Dr. Jeglič)
19. Mladina Sreem, povesti in Ladilao (Ksaver Meško)
20. Maron, krščanski deček z Libana
21. Musolino
22. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
23. Pariski Zlatar
24. Patria, Povest iz irske Junaške dobe (H. Federer)
25. Paberk iz Roža (Ivan Albrecht)
26. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugalj)
27. Požigalec
28. Pravičice (H. Majar)
29. Pravičice in pripovedke za mlado dno (S. Košutnik)
30. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
31. Plice Selivke (Tagore)
32. Praski Judek (Josip Volec)
33. Praprečanova Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
34. Preganjanje Indijanskih misijonarjev (Josef Spillman)
35. Rdeča in bela vrtinca (Anton Huonder)
36. Revolucija na Portugalskem
37. Sisto s Sesto (H. Federer)
38. Skozi Širno Indijo
39. Spisi Kristofa Šmida
40. Student naj bo (S. Finžgar)
41. Strahote vojne
42. Sunški Invalid (S. Košutnik)
43. Sveta Nohburg
44. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
45. Večerna pisma (Marjka Kmetova Vrtinar (Tagore)
46. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
47. Vojnimir ali Poganstvo in krst (Josip Ogrinec)
48. Zadnja Kmečka vojska (August Senoa)
49. Zadnji dnevi nesrečnega kralja S. Košutnik (Engelbert Gangl)
50. Zbrani spisi za mladino (J. Planinski)
51. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (Dr. Šarabon)
52. Zgodovinske anekdote (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od lealnja nekoliko izkažena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda 216 WEST 18th STREET NEW YORK